9 juni 2019

Era Söner Och Döttrar Skall Profetera

Pingstens under är profetians Ande

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

Era söner och era döttrar skall profetera (Apg 2:17)

Bibeltext

Och det skall ske i de sista dagarna, säger Gud: Jag skall utgjuta av min Ande över allt kött. Era söner och era döttrar skall profetera, era unga män skall se syner, och era gamla män skall ha drömmar. Ja, över mina tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta av min Ande, och de skall profetera. Jag skall låta under synas uppe på himlen och tecken nere på jorden, blod, eld och rök. Solen skall vändas i mörker och månen i blod, innan Herrens dag kommer, den stora och härliga. Och det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst. (Apostlagärningarna 2:17-21)

Inledning

Vad pingstdagens texter beskriver är en erfarenhet apostlarna gjorde som var helt ny för dem. Förutom tron på Jesus så skulle de även få bli beklädda med kraft från höjden, fyllda med helig Ande, bli döpta i helig Ande. Detta brukar vi talar om som andedopet, eller Andens dop. Ordet döpa, som vi använder när vi döper människor i vatten, handlar ursprungligen om att omsluta något med en vätska, och samma ord används också om det här. Andens dop innebär att en människa omsluts av Guds kraft, Guds Ande, och dessutom fylls med samma ande på insidan.

Vi kommer från en rörelse som åtminstone förr trodde på Andens dop, tungotal och profetia, och att det gällde alla sorters människor, ung som gammal, man och kvinna, rik och fattig, vit och svart. Som någon sa till mig nyligen som har

denna övertygelse kvar: det jag vill uppleva innan jag dör är att få bli fylld med Guds kraft.

Förutom Jesu död och uppståndelse, och den personliga frälsningen genom tron på Jesus, finns det ingenting som är viktigare än att få göra denna erfarenhet. Och det är faktiskt så att även om den personliga saligheten inte beror direkt av den, så är frälsningen indirekt beroende av den därför att Andens dop förbereder vägen för andra människor att komma till tro, och dessutom ger den kraft att leva ett heligt liv och bli bevarad för evigheten. Att bli fylld med Guds Ande, tala i nya tungor och framför allt profetera, är en oumbärlig del av det nya förbundet, en del av den normala kristna frälsningserfarenheten.

Är detta inte bara något som pingstvännerna har hittat på sedan 1907 och framåt när människor i Sverige sade sig ha gjort denna erfarenhet? Nej, det som kanske var nytt var att man återigen kallade det för andedopet, och att det var så många som gjorde erfarenheten. Men kyrkohistorien visar oss att det under alla tider funnits grupper av människor inom eller utanför den etablerade kyrkan som blivit berörda på detta sätt, och detta har gjort dem glada och frimodiga i tron, och gett dem kraft att tjäna Gud på ett nytt sätt. Deras biblar har blivit levande, deras vittnesbörd blivit träffsäkert, och deras tro har övervunnit många svåra prövningar. Men de har kanske inte kunnat sätta ord riktigt på vad de varit med om, då de kanske saknat en del i fråga om bibelkunskaper och dessutom varit styrda i sitt tänkande av den tid de levt i eller den kyrkotradition de tillhört. Ändå har längtande människor under alla tider gjort denna erfarenhet. Och det är bättre att ha det och inte veta vad man skall kalla det, än att inte ha det men veta vad det skall kallas.

Min längtan idag är att den här predikan inte skall bli bara en fråga om att förmedla kunskap till dig. Kunskap är bra, men kunskapen måste bli verklighet också. Att läsa ett recept på en god maträtt mättar ingen, men om vi får smaka maten efter att vi läst receptet blir det kanske så mycket godare?

Min bön är därför att vi, om en stund, kan be tillsammans om denna erfarenhet för var och en som längtar efter mer av Gud.

Min titel idag är ”Era söner och döttrar skall profetera”. Må Herren välsigna den här stunden.

Predikan

1. **Andeutgjutelsen är ett verk av Gud**.

   1.1. Vi ser här att Gud säger att han i de sista dagarna *skall* utgjuta sin Ande över allt kött. Detta är ett säkert löfte. Detta är något som skall ske. Och det är Han som gör det. Det är ett suveränt verk av Gud. Jag hör ibland historier om människor som råkat ut för vissa som vill pressa fram det här, eller manipulera andra att uppleva något. Detta är vansinnigt och bedrövar Guds helige Ande. Istället behöver vi lita på att Gud utför sitt verk.

   1.2. Här kommer bönen in också, för vi ser att löftet uppfylles överallt i Skriften som svar på bön. Men Anden vill också falla på människor utan att vi bett specifikt om det (Apg 10:44). Jag vill inte på något sätt nervärdera bönens betydelse för att löftet skall uppfyllas — alla Guds löften skall tros, och sedan bedjas om, tackas för och tas emot — men Guds löften står över vår förmåga att bedja om dem: *Han förmår göra långt mer än vi kan bedja eller tänka*. Alltså: Det *skall ske i de sista dagarna* att Gud ska utgjuta sin Ande.

2. **Alla löften i texten är säkra**.

   2.1. Alla verb, inkl ”skall utgjuta” i punkten ovan, står i *futurum indikativ* — vilket betecknar framtida säker händelse — förutom ”bli frälst” som står i *subjunktiv*, vilket betecknar ett villkor (”åkallar”, se nedan)

   2.2. Så för den som lever i de sista dagarna är löftena säkra: Gud *skall* utgjuta sin Ande över allt kött. Först och främst över sitt folk, för det är dem han talar till här. (Joel 2:27, som ligger precis innan det citerade säger: *Ni skall förstå att jag är mitt i Israel, att jag är HERREN, er Gud, och ingen annan. Och mitt folk skall aldrig komma på skam.*) Men allt kött betecknar också alla andra människor, vilket innebär att en sådan händelse kommer att även icke troende människor. Då gäller…

      2.2.1. Våra söner och döttrar *skall* profetera — du som ber för dina barns andedop, Gud säger här att han kommer att låta dem profetera!

      2.2.2. Unga män *skall* ha syner, gamla män *skall* ha drömmar — detta är också en del av den profetiska dimensionen. GT:s profeter hade syner, visioner, och Gud talade till dem genom drömmar och uppenbarelser.

Detta går igen i NT också hos Paulus, Petrus, och de andra. Den profetiska dimensionen innehåller också drömmar och syner.

2.2.3. Tjänare och tjänarinnor *skall* profetera — även de som står längst ner på statustrappan, dem skall Gud använda som profeter! Detta är totalt i motsats till hur människor tänker, för då är det de välutbildade och framgångsrika som Gud borde använda. Men vad kännetecknade pingströrelsen när det bröt fram? Jo, att den bröt fram bland de lägsta samhällsskikten. Någon har sagt att strykerskor och tvätterskor, tjänstefolk och liknande var vanligen förekommande.

2.3. Två saker nämns två ggr, och betonas särskilt (hebreerna använde upprepningar för att ”stryka under” saker lite extra): 1) Skall utgjuta min ande över… 2) De skall profetera — *pingstens under är profetians ande!* Pingstens innersta väsen är profetia, i alla dess former. Att människor hör från Gud och förmedlar det vidare till andra så att andra blir välsignade!

2.4. Notera att profetera inte i det här fallet innebär att Gud ger oss en ny uppenbarelse i form av nya läror eller sådant. Det är redan avklarat genom Jesus och apostlarna. Vad det handlar om är enligt lexikonen följande[1]: *uttala sig genom gudomlig inspiration, att förutsäga, att profetera, med tanke på att förutse framtida händelser som gäller speciellt Guds rike, att utge, förklara, en sak som bara kan bli känd genom gudomlig uppenbarelse, att av plötslig impuls bryta ut i högt tal om eller lovprisning av de gudomliga rådsluten, under liknande uppmaning att undervisa, motbevisa, bestraffa, förmana, trösta andra, att agera som en profet, att avlossa salvor i det profetiska ämbetet.* Den profetiska dimensionen har alltså många sidor. Det handlar om ”så säger HERREN” för att undervisa, trösta, förmana, avslöja, förutsäga. Men även situationer där vi handlar profetiskt, t.ex. ifråga om sång, predikan, vittnesbörd, och där vi ber profetiskt och lovar Gud. Hela gudstjänsten skall ha en profetisk dimension, eftersom det leder till människors frälsning (1 Kor 14:24-33).

3. **Kosmiska händelser förebådar Herrens dag**. Jag lägger ingen tonvikt här idag, men Gud förutsäger att Jesu tillkommelse kommer att förebådas av en massa kosmiska händelser: röd måne, solen vänds i mörker (solförmörkelse, som när Jesus hängde på korset?), olika tecken.

---

[1] Fritt översatt från Blue Letter Bible: to prophesy, to be a prophet, speak forth by divine inspirations, to predict, to prophesy with the idea of foretelling future events pertaining esp. to the kingdom of God, to utter forth, declare, a thing which can only be known by divine revelation, to break forth under sudden impulse in lofty discourse or praise of the divine counsels, under like prompting, to teach, refute, reprove, admonish, comfort others, to act as a prophet, discharge the prophetic office

4. **Frälsningen utlovas åt alla som åkallar Herrens namn**.

4.1. Verbet i subjunktiv som ovan angivet. Det innebär att det finns en potential till frälsning, om villkoret uppfylles. Och villkoret i detta fall är att man åkallar Herrens namn!

4.2. Notera att andeutgjutelsen kommer *före* frälsningen i denna text. Dels tror jag att detta är en beskrivning av frälsningens väg i den yttersta tiden: var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst. Men jag tror också att ordningen här har betydelse. För det är just genom att lärjungarna fylldes av helig Ande och blev profeter som frälsningen kunde bli tillgänglig för alla andra runt omkring. Därför: om vi vill se människor bli frälsta genom att de åkallar Herrens namn, så finns inga genvägar. Vi måste bli fyllda med helig Ande så att vi profeterar: söner och döttrar, unga, gamla, tjänare, tjänarinnor. Inga genvägar.

Avslutning

Jag tror inte apostlarna på den första pingstdagen visste precis vad de bad om. Det enda de visste var att Jesus hade förutsagt att de skulle fyllas med helig Ande, och om detta bad de. Och Gud svarade.

Det yttre tecknet på att något skett var att något nytt kom ut ur deras munnar. När Gud döper i helig Ande så helgar han våra munnar. Men de måste öppna sina munnar och börja tala! I Apg 2:4 står verbet ”uppfylldes” i passiv form, men ”började tala” står i aktiv form. Detta innebär att det är en samverkan mellan Gud och oss. Han står för kraften, vi står för villigheten att öppna oss för den och tala ut vad vi får. Det står ju att vi skall profetera! Nu var tungotalet på den första pingstdagen lite speciellt, för det utgjordes av både tungotal och profetia samtidigt i form av jordiska språk som de inte kunde innan. Eller också ”vanligt” tungotal med uttydning på jordiska språk. Sak samma. Huvudpoängen är: Gud fyllde dem, och de var villiga att tala allt eftersom Anden ingav dem. Gud sa till Hesekiel flera hundra år innan pingstundret skedde: *Men när jag talar med dig skall jag öppna din mun, och du skall säga till dem: Så säger Herren, HERREN. Den som vill lyssna han må lyssna, och den som inte vill, han får låta bli, ty de är ett upproriskt folk.* (Hes 3:27) Och i psalm 81 står det: *Jag är HERREN, din Gud, som har fört dig upp ur Egyptens land. Öppna din mun helt så att jag får fylla den.* (Ps 81:11) Amen!